

LA VEU DE CATALUNYA

SETMANARI POPULAR

PRO ARIS ET FOCIS

REDACCIÓ:

Duch de la Victoria, número 9, 2.^{on}

ADMINISTRACIÓ:

Dormitori de Sant Francesch, núm. 5.

Sumari: Les conferencies del Ateneu, per E. Moliné y Brasés.—La gent de Madrid y la sanch dels pobres, per N. Verdaguer y Callís.—Els Miquelets al convent, per R. Casellas.—Tramontana, (poesia) per J. Ruyra.—Moviment Regionalista.—Llibres y periódichs.—Dietari de Principat.—Consistòri dels Jochs Florals de Barcelona. Cartell extraordinari.—BOTLLETÍ SETMANAL: Santoral.—Efemérides.—Fires.—Festes majors.

LES CONFERENCIES DEL ATENEU

Gracies á Deu la tasca que ab decisió emprendre hem los catalanistes de donar al Ateneu barceloní un cayent de casa y arrencarli la estúpida careta castellanista que l'enlletgia, va donant los fruyts que teniam dret á esperar. En aquella casa tot lo castellá era avans lo natural y lo indiscutible. En una junta de secció (la de *ciencias morales y politicas*, com qui no diu res) s'havia escomunicat una vegada á un il·lustrat soci que tingué la pensada de parlar en catalá. ¡No 'n va fer poch d'escarafalls al sentirlo, lo president, fill de Mataró, per mes senyes!...

Mes no hi hagué remey. Les antigalles oficialsques caygueren com cau tot lo podrit y corcat. Lo mestre Guimerá doná la empena. Los senyors castellanistes han plegat veles no quedantlos hi més remey que botzinar en alguna *peña* arrecónada... Deu los fassi bons que prou ho necessiten.

Mentrestant l'element nou qui ha axecat la santa bandera de la patria catalana en aquell important centre, no s'adormí després de la victoria. L'any passat pogué demostrar al públich que omplia de gom á gom lo gran saló de cátedres sempre que se 'l convocava per sentir los dolços accents de nostra llengua, que la missió del catalanisme en aquella casa no s'havia acabat ab lo sol fet de probar prácticament que 'l catalá pot y deu usar-se en actes oficials; aquesta afirmació havia de ser lo punt de partida per un viatge més llarch y profitós. Y l'emprenguerem, acompanyats de guies molt esperts, per lo passat, lo present y 'l pervindre de Catalunya. Il·lustrats companys de causa nos parlaren de les joyes arquitectòniques que 'ns llegá la Catalunya de les grans empreses sempre assolides ab gloria, d'altres nos explicaren costums y qüestions d'avuy, un altre 'ns feu un hermós quadro de reivindicació patriòtica y tots aquestos junt ab los artistes que feren ressonar sota la cúpula d'aquella casa

los cants populars, anaven assahonant aquell terror avans tan ingrat, y les arrels del catalanisme furgaven sense parar un moment.

Aquest any, després del discurs presidencial plé de bona doctrina regionalista, escoltat sense protesta dels antichs castellanistes y ab molt gust de la gran majoria, nasqué 'l proposit de trassar un plan de conferencies que tendissin á demostrar la personalitat de Catalunya en totes les manifestacions de la vida, y, en conseqüència, á posar de relleu d'una manera experimental y práctica la *nació catalana*.

Veusaquí com s'ha desenrotllat lo plan de estudis:

Los elements naturals entren en primer lloch; demunt d'ells s'axeca Catalunya; *lo territori* que la compren havia de ser lo primer estudi. Després *la rassa*, desde 'ls temps prehistòrichs fins avuy, exposant totes les influencies que ha rebut de fora casa. Com á expressió mes natural de la rassa, segueix l'estudi de *la llengua*; després d'ella determina també lo caracter nacional catalá, les *costums*, lo *folk-lore*, les *cansons*, la *indumentaria* y totes les demés manifestacions espontànies de la vida social de Catalunya. Entra després *lo dret*, com á sistema adoptat per regular les relacions públiques y privades; aquesta secció es vastíssima, donchs compren casi tota la historia de la nostra terra: sos códichs, ses constitucions polítiques, ses Corts, la idea política catalana en tots temps, les rebelions de Catalunya, tema d'estudi interessant del que se 'n poden treure conclusions encoratjadores, etc. Després segueix *lo pensament catalá* comprenent les ciencies (filosofia, alquimia, dret, medicina). Es de molta importancia després l'estudi de la *producció econòmica*, fixant-se en les qüestions socials d'avans y d'avuy, trayentne també conseqüencies de la major transcendencia. Y per últim, *la literatura y l'art* enclouen qüestions importants per plantejar y discutir dintre de la intenció del plan general.

La idea dels iniciadors d'aquest plan es molt simpática y ha tingut tan ressó entre la gent estudiosa de la casa que arriben á trenta les conferències anunciades que's comprenen dintre del plan. Fins una persona tan il·lustrada com don Eduart de Hinojosa, catedràtic de la Universitat de Madrid y governador civil (nos sembla *per accidens*) d'aquesta provincia, ha escullit lo tema interessant de *lo feudalisme á Catalunya*; sa conferència serà la única que's darà en llengua castellana, les altres seran en català y n'hi haurà dues de franceses.

Per una banda lo Dr. Rubió y Lluch fent un estudi històric, erudit y ben català de la nostra literatura en les aules de la Universitat que tufejan á oficina, y per l'altra la colla estudiosa del catalanisme afirmant ab rahons de ciencia la vida nacional de Catalunya desde l'Ateneu barceloní...

¡Avant y foral...

E. MOLINÉ Y BRASÉS.

LA GENT DE MADRID

Y LA SANCH DELS POBRES

La més odiable de totes les coses esgarrioses que succehexen en la manera de regir-se actualment l'Estat, es la quinta.

Li han dit *contribució de sanch*, y, apesar de que s'ha volgut vessar en aquesta frase tota la repugnancia y tot l'odi que aytal tribut inspira, encara'l nom es poch expressiu. Deu ser que no hi ha en lo llenguatge que'ns llegá un passat de més enteniment y de més cor, paraules adequades pera calificar un acte del Estat qui's nodreix de sanch de la joventut, de llàgrimes y de crits de dolor de las mares, de sacrificament de la ancianitat, de la ignocencia y del desvaliment, y de la iniquitat y de la injusticia.

Solament la ley implacable de la necessitat pot consentir á governants qui no arribin al estrém monstruós de tenir ánima de fiera, reclamar, sense que'l cor se'ls trocegi, el pago de semblant tribut, y, arribantlos lo cas tristíssim de ferho, cal que no tingan ni una engruna de bon sentiment pera no posar tota la seva conciencia en reduhir l'abominable impost á la menor expressió possible de sa odiositat.

¿Quin va ser lo ciutadà d'Espanya qui va dir que *la política no te entranyes*? Aquest va donar la definició més terriblement exacta de la dominació á que estém subgectes. La política espanyola no te entranyes. Ni te entranyes, ni te cervell, ni te vergonya. Axis ho demostra contínuament ab lo règimen ab que'ns domina; però en res tan escandalosament, y tan imper-

donablement, com en la qüestió de les quintes.

Lo que ha passat y está passant en aquest particular es la demostració més desesperadora de que'l sistema polítich d'Espanya y'l personal qui'l maneja, es completament dextat de la ma de Deu; ó si no, es que ho som els qui'ls aguantém, y Deu se val d'ells pera flagell de la nostra avilidora subgecció.

L'any passat, los catalanistes alçarem lo coure contra la gran iniquitat de que, en materia de quintes, eren víctimes los catalans. Los calculs de nostres companys de *Lo Regionalista* demostraren que Catalunya havia hagut d'entregar, en pago de la esgarriosa contribució de sanch, més de dos mil minyons més dels que á proporció li pertocaven. A pesar de que'l país, á pesar de que la gent de Catalunya feu estúpídament el sort als clams de la justicia dels catalanistes, no volgueren descoratjarnos y cedir, y, mercés á la cooperació de Sabadell y de Mollet, ahon la protesta nostra esclatá en meetings imposadors, els crits contra de la iniquitat arribaren á Madrid, y'l Ministre feu dir als diaris que's pendrien disposicions pera desfer en lo possible les injusticies comeses, é impedir que se'n fessen de noves.

Ximplés de nosaltres, cridarem victoria. Ens havia de semblar impossible que, haventse fet cárrech els hòmens qui'ns governen, de la revoltadora iniquitat que denunciavam, no s'hi posés sincerament remey. Pensarem que eren hòmens, y no tinguerem en compte que eren polítichs. La decepció ha estat tremenda.

El Ministre de la Guerra tractá de complir lo promés: reformá la ley pera veure d'impedir nous abusos, y's publicá un Real Decret manant la revisió dels espedients d'exempció.

En la práctica'l remey ha estat pitjor que la malaltia pera'ls catalans. Teníam, de la darrera quinta, á les files, dos mil y pico de minyons més dels quins tocaven. D'aquests que indegudament servien, no'n torná cap á casa seva; pero, en cambi, ara, en virtut de la revisió de espedients ordenada en lo R. D. citat, *setcents cinquanta minyons* de la provincia de Barcelona, ó declarats exempts, ó ab causa legal encara pendent de prova complerta, han sigut declarats soldats. De manera que, dos mil de passo que hi eren sense haverhi de ser, y ara, d'aquesta sola provincia, setcents de passa que no havien de anarhi y'ls hi fan anar, la nostra Catalunya paga ab un excés horrible el seu escot á la *contribució de sanch*. Pagarem un excés de compatriotes al servey de les armes, per los abusos de la politiquería en altres indrets d'Espanya, y ara en pagarém un altre excés, per los abusos dels governants suprems del Estat.

Totes les trampes, totes les ilegalitats, totes les injustícies qui grillen y prenen ufana en lo ventre pestilent del Estat centralisat que consentim, totes s' abaxen com una nuvolada de corps sobre la afligida y may prou cansada Catalunya.

¿Qué farà la gent de la nostra terra en vista de tal disbauxa? ¿Consentirà que, atropellant tots los sentiments y trepitjant les lleys, se consumi l' injust é ilegal sacrifici de la sanch de tants pobres de la nostra Patria?

No hauria de ser; però 'n tenim por.

En la Diputació Provincial de Barcelona se axecá, ab dignitat, lo crit de protesta. No n' hem sentit ressons qui permetin nodrir esperances.

Tenim por que tindrà rahó en son pessimisme l' intel·ligent oficial de la Diputació Sr. Parés, qui, en un article que dedica á l' assumpto en lo darrer número de la *Revista jurídica de Cataluña*, després d' assegurar que l' Ministeri ha incorregut en lo cas de responsabilitat ministerial, diu que no espera que sia exigida, puix te present que l' nostre pays es molt decaygut y que 'ls seus representants en Corts deuen tant al Poder executiu, que no tenen la suficient independència. E inspirat per aquest rahonable pessimisme, acaba per proposar una transacció utilitaria.

Açó que passa en la nostra terra es senzillament horrorós. Ja ni les ofenses als sentiments més vius, ni 'ls malabarans dels interessos més sagrats, ni les ilegalitats més descarades y coentes no troben cors prou decidits pera llançar á la cara dels tirans l' indignat anatema.

¿Encara no es prou plena la copa d' amargures del nostre poble?

N. VERDAGUER Y CALLÍS.

ELS MIQUELETS AL CONVENT

A En Narcís Oller.

—Aviséu á la Mare Superiora... á la Mare Superiora Correu...! Haig de veure á la Mare Superiora—cridava sense alé, pantejant de fadiga, la recadera del convent, tot travessant ab la prestesa d' un llampech els hostalets de la conreria.

—Correu...! Cuyteu...! Aviséu á la Mare Superiora...! Correu... Correu...!—anava repetint la recadera, com empayada pel terror, mentres es ficava cap dins del immens monastir, quiet y solemniat en aquella hora tranquila de la tarde, traspasant á bones gambades els caminals del hort, dextant enrrera les tapias del claustre xich, escorrentse per les borades del fruyterar, introduhintse á la galeria del claustre gran, sense parar may de corre, fins á arribar á la porteria y penetrar al vestibul y obrir la mampara del parlador...

Els moços de la conreria, la hortolana, la portera, els noys del sagristá, esferehits de sobte per aquella corrediça del diastre, acompanyada de tant de crits y remor, havien anat sortint al pas de la recadera, preguntantli ab ansietat:

—¿Qué hi ha? ¿Qué passa? ¿Qué tens?

—Res, res... No ho vulguéu saber... aviséu á la Mare Superiora...!

Alarmat per la cridoria d' aquella dona esvalotada, el convent en pes s' havia posat en commoció, com si 's dexondís per un instant del somni magestuós en que de sígles dormia, en mitg de la pau inmensa de la naturalesa solitaria. Pels forats de les gelosies y pels resquicis dels finestrals semblava que parpelligessin lluentors de cent mirades totes frissoses d' esbrinar la causa impensada d' aquell brigit, que ressonava per patis y corredors com el pressentiment d' una desgracia. ¿Era que la guerra desafortada de partits que arreu y al vol arrasava la comarca, ja trucava ab ses mans sagnoses á les portes del monastir?

Quan la recadera va trobarse á presencia de la Priora, ab prou feynes va poguer dir un mot, de trasbalsada que estava.

—¡Tristes de nosaltres!—exclamava esbufegant.—¡Ay, Mare, que desgraciades som!..

—Peró... per Jesús Redemptor,—feya la Priora,—¡digas desseguit, qué hi hál

—¿Qué hi ha? ¿Que tenim miquelets al convent!..

—...¿Que tenim miquelets?..

—Be... no 'ls tenim, però 'ls tindrem aviat... no poden trigar á venir.

—Peró... ¿quí t' ho ha dit? ¿Cóm ho saps? Potser van á Vilavella y passarán de llarch pel monastir...

—¡Ay, Mare y senyora, prou que vindrán! Si volguessin tirar dret á Vilavella, hagueran trencat per la dreuera del lladoner... y quan jo 'ls he vistos, ja eren més ençá de la eslleuada.

Les explicacions de la recadera van dexar aterrada á la comunitat, que, esverada per les alarmants notícies, havia acudit al parlador sense gayre mirament á rompre els estrets llaços de la dexiplina, que en aquella hora d' ansietat suprema s' anaven afluxant impensadament... Com un vol de colomes esporuguides, totes aquelles dones d' hàbits blanchs havien corregut á enrotllarse al voltant de la Superiora, qui alçava la vista en l' ayre, com si demanés concells al cel.

La hora tan temuda des del començament de la guerra... era arribada. Ja no cabia ni el consol de dubtar. La por ab ses mans glaçades s' havia arrapat al cor de les religioses, y la una mirava á l' altra, esferehida. El terror se 'ls pintava en la palidesa de les cares, en el tremolor dels cossos, en l' esverament dels ulls. Solzament una novicia, que feya el posat de menos abatuda, va avançar alguns passos devant la Superiora y ab una resolució, de que li semblava mentida sentirse capaç, va dir:

—Mare nostra, mare nostra... y si toquessim á somament?

La Superiora va cloure un instant les celles, com si 's parés á reflexionar la conveniencia d' aquella proposició impensada, que en tota altra ocasió menos decisiva, haguerá fet l' efecte d' un manament á la obediencia y á la humilitat. Pero, en aquells moments d' angunia, lluny de pensar ab regles ni gerarquies, la Mare Superiora, que portava á les venes sanch d' aquell general invicte qu' havia fet tremolar á l' enemich durant la guerra de França, calculava ràpidament la possibilitat d' una resistencia, reunint la gent de l' hort, els dos homes de la conreria... y va preguntar de sobte, encarantse ab la recadera:

—Que son molts ells?

—Ay, Mare! Una munió, una munió!

—Allavores, ja que no podém intentar per nosaltres matexes una defensa... cal encomanarla al Cel.—Y dirigintse á les religioses, va dir ab solemnitat:—Filles meves, germanes meves, Deu Totpoderós s' ha servit posar á prova

la nostra fortalesa... A n' Ell, que es font de tota gracia y de tota virtut, acudim fervoroses, pera que 'ns illumini y 'ns conforti!

Y mentres la comunitat se dirigia á la capella per posarse en oració, la Superiora comunicava les derrerres providencies en previsió de l'assalt. El determini pres instantáneament per les religioses no podia ser més breu, més senzill ni més heróych... Mentres les monges fossin á la capella, la recadera se posaria á l'aguayt, pera avisar á la comunitat, axís que s'acostés la gent armada. Allavors, sortirian les religioses y s'amagarian en l'àngul de la galeria de dalt del claustre gran que dona al chor de la iglesia. Aquell recó, enlayrat como es y ab tres arcades com te cubertes de gelosies, fora el millor siti per vigilarho tot, sense ser vistes... Y tan bon punt arrivés la hora del perill, d'allí podrian esmunyir-se cap al chor y enfilarse campanar amunt... Y quan la gent armada arrivés á la galeria de dalt, elles ja haurian tingut temps de tancar-se á dins del campanar... Perque, resoltes com estavan á passar per tot fins pel martiri... primer s'estimbarian de daltabaix del cloquer que permetre que una ma impura 's posés sobre els hàbits immaculats...

—Senyor, déunos coratge! Senyor déunos fortalesa! Senyor, assistiunos! Senyor ampareunos!—anavan psalmodiant postrades al peu del altar les blanques verges, afanyoses d'asserenar ab la pregaria les turbacions del cor atribulat. Però l'terror instintiu podia mes que 'ls propòsits de fermesa, y per sobre la serenitat de la oració no va trigar á alçar-se en el pensament de les monges aquell fantasma de sanch y de profanació que 'ls esglayava l'esperit.

Cadascuna se recordava dels cassos que havia sentit comptar de convents assaltats per les turbes desenfrenades, de les escenes de sacrilegis y forçaments que durant les derrerres guerres havian passat per les clausures, dexant un rastre perdurable de vergonya y de dolor. Per la imaginació espahorida d'aquelles dones desfilavan les més terribles imatges de sagnantes violacions, de contactes impudichs, de forçades nuses virginals, que esborronaven de somiar. Totes les llegendes de claustres profanats, totes les histories de santes verges violades prenian el color mes sinistre, la forma mes esgarrifosa, en aquell desvari del pensament atormentat pel terror.

—Ja son aquí!—va avisar la recadera, trayent el cap per la porta.—Ja son aquí...!

Grogues com la cera y ab un segament de cames que les feya vacilar, les monges se van escorre, tot resant y tremoloses, cap al amagatall de les gelosies. Al cap d'un moment ja van veure com, per la banda de la conreria, s'axecava una polsaguera que anava venint, venint, venint, coronada per la lluentor que feyen les bayonetes. La gent armada va atravessar el passadiç dels hostalets, va trencar pels caminals de l'hort... y á cada pas que avançavan els miquelets, el cor de les religioses esbategava mes fort y mes seguit. Les unes mormuravan: «Senyor, assistiume!» y d'altres s'axugaven la suor freda que 'ls perlava el front.

Com una exhalació van traspassar els miquelets el claustre xich y 'l fruyterar, y axís que van ser al claustre gran, la gent va escamparse per tots cantons, després de dexar les armes apoyades contra 'ls basaments de les columnes. Els vells s'arreseravan sota les galeries y estenian les mantes per terra per ajocarshi á dormir ó be 's treyan pedra y esca, per calar foch á les pipes. Els joves corrian d'aquí, d'allà, pel mitg del pati, qui pouant aygua de la cisterna, qui encenenet garbons per posar á coure quelcom que havian dut de la vila.

Malgrat els fatídichs presentiments de les monges, semblava que tot anava á discorre ab santa pau y tranquil·litat,

quan... tot-d'una, va ressonar un tarrabastall, un avalot de crits y de desori que va dexar á les religioses ab la sanch glaçada dins les venes. Era una colla de miquelets que, surtint d'un àngul de la galeria, empenyentse y barallantse apilotats, corrian darrera d'un objecte que rodolava devant d'ells.

—Dexa estar la pilota ó 't rompo l'ànima!

—Em toca á mí... mal llamp de Deu!

—So jo qui surto.

—Jo sol...

—¡Jol jo...—cridavan els minyons, sense plànyer la fressa ni 'ls renechs, empenyats en una disputa que no portava traças d'acabarse may, si un dels xicots, més llest y resolut que 'ls altres no s'hagués amparat de la pilota, disposat á surtir, vulguis no vulguis. Y mentres aquest se preparava per tirar, fentla botre contra terra, els altres s'arremangavan de cames y de braços, perque la roba no 'ls impidís la llibertat dels mohiments. Y després... vinga jugar! Quin espectacle més sanitos y més brau oferian aquells xicots, alts, ben plantats y ben fets, y ensenyant á tall d'atletas, una carn colrada y forta, com feta de muscles de acer trempat al ayre y al sol de les montanyes.

—¡Au!

—¡Vingal!

—¡Val!

La alegría ajogassada, el delit vibrant d'aquell estol de minyons, forçuts, desexits y en plena sava de vida, no podia menos de seduhir la vista de les religioses. Ab silenciosa atenció totes contemplavan les escayentes positures que, bo y arrastrada pels incidents del joch, prenía aquella jovenalla ferma, robusta y desinvolta. La agilitat ab que s'acotavan els jugadors, doblegant el cos per recullir la pilota que, sumorta y quasi arrán de terra, semblava que ja no 's podia tornar á enlayrar; la lleugeresa ab que corrian á cercarla quan, rebotada per la paret, s'allunyava describint graciosa curva; la força viril ab que una manotada la tornava á estampir contra el mur, ahon petava ab un só mate... tots aquells prodigis de destresa, de coratge, de mohiment impetuós, tenian com hipnotisades á les pobres monges, que may de la vida havian somiat un espectacle tan ayros de la joventut fent gala dels seus esclats vigorosos.

—¡Val!

—¡Vingal!

—Tanto...

—¡Massa alt!..

El terror de suara quasi s'havia desvanescut del tot en el cor de les religioses, y en el seu lloch semblava néxehi un sentiment estrany, misteriós, indefinible, com una mena de contrarietat, com el desengany quan veyém á punt de fracassar aquelles coses que, terribles y tot com son, s'esperan per inevitables... y no acaban de venir. Aguantantse l'alé y surtintlos l'ànima pels ulls, les monges seguían embadalides les peripecies del joch, gayre be extàtiques, gayre be sorpreses d'admiració... quan de prompte va sonar un toch de corneta que les va dexar fredes d'esglay... Teré... té, té, té...

Com ressucitat pel ressó agut y estrident que esquinsava l'ayre del espay, va tornar á alçar-se en la imaginació de les monges el fantasma de sanch y de profanació, encare que no tant esgarrifós y sinistre com el que 'ls estemordía un' hora abans. Ab el temps transcorregut á presencia dels homes armats, el terror havia anat apayvagantse, mes no per xó dexava de representársels la violació sacrílega de la clausura, el sant convent assaltat, la puresa dels hàbits envida, la blancor de les celdes profanada.

Teré... té, té, té... retrunyía la corneta, y les monges esgarrifades, veyentse ja en el desenllaç de la tremenda tragedia, se miravan les unes ab les altres, dihentse ab certa

resignació:—Are si qu' ha arribat la hora... ¡no hi ha remey! ¡no hi ha remey!

Peró no... tampoch... La presumpció de les religioses es infundada. El toç de corneta donava la ordre de marxa, porque al cap-vespre devia aquella gent armada reunir-se ab els voluntaris de Vilavella. Tots els miquelets van posarse en mohiment. Els que geyan demunt les mañtes, s'axecavan estirant els braços y fregantse els ulls. Els que jugavan á pilota van parar en sech, sense acabar la partida. Uns y altres corrian á cercar les armes que havian dexat arrimades als basaments de les columnes. Els uns se penjavan el sarró á la espatlla á tall de motxilla, els altres se cordavan els lligams de la espadenya, els d'ací se carregavan el fusell al coll, els d'allà s'estrenyian la canana á la cintura.

Mogudes per la curiositat, les monges s'apilotavan derrera l'amagatall, frissoses de mirar per les esclotxes y averiguar la causa d'aquell mohiment que no lograven comprendre. Però tanta va ser la força ab que s'empenyian contra les gelosies que, cedint el reixat de fusta á la embranzida, van obrirse les ventalles de bat á bat, dexant á les monges en descobert. Al soroll de cruximent que van fer les gelosies al esbadallarse, els miquelets van alçar el cap, admirats de sobte per aquella aparició de dones blanques.

—Estém perdudes!—van dir les monges entre sí.—Nosaltres mateixes ens hem venut.

Devant d'aquella situació estranya, els homes, sorpresos de cop y volta, van començar á riure, de veure que l'etzar havia descobert impensadament l'amagatall de les monges. Elles van provar de fugir cap al chor, s'esforçavan per fer un somris, y fins la Superiora, fent forces de flaquesa, va moure'l cap, com saludant lleugerament. Molts homes van fer lo mateix, llevantse les barretines, y un oficial, descobrintse ayrosament, va dir: Bones tardes tinguin...

Peró, en açó, un altre toç de corneta va fer posar en formació als miquelets. Arrenglerats y ab l'arma al coll van començar á desfilar com ab recança d'abandonar el monastir. De tan en tan giravan la vista cap á les monges, y elles, silencioses é inmòvils, se'ls miravan com anavan desaparexent del claustre gran. Pero aviat se'ls va tornar á veure per entre 'ls arbres del fruyterar; al cap d'un rato, pel claustre xich... després, ja mitg confosos, per les borades del hort... Quan van ser á la conreria, no mes se veyá la lluentor de les bayonetes, que espurnejavan com guspires, ferides pel sol ponent... Acabat, sols se distingia una fumerola llunyana, feta per la polsaguera del camí... Després, ja no quedava de la partida ni rastre, ni sombra ni senyal... Pero, encare dalt del claustre hi havia moltes monges ab la vista clavada en direcció á Vilavella...

A la fi... també les monges van anar desfilant á poch á poch, com conciroses y capficades, cap al interior de la clausura. En aquella hora somiosa del crepuscul, ab els hàbits blanchs y la actitud desmayada, semblavan ánimes en pena vagant per la soletat. Ab els mantos cayguts á tall d'ales ferides, les unes passavan pel llarch dels corredors, esmaperdudes y la mirada distreta. D'altres, palpant per l'ombra, s'anavan ficant dins de la celda, totes moxes, mústignes, pansides!

R. CASELLAS.

TRAMONTANA

*Ben vingut,
si dus salut,
vent fresquet de tramontana.*

*si nos dons
sossegats sons,
bon dalit y bona gana.
Fent udols
y escampant pols
te desboques per la plana
y may sents
com altres vents
ni fatiga, ni galbana.
Al passar
pel campanar,
brandes, brandes la campana,
perque 't plau
l'adeussiau,
qu'axí 't diu tendre y galana.
Ben vingut,
si dus salut
vent fresquet de tramontana.*

*Arruxat
y enjogassat,
ets el rey dels barraboles.
Cap vent mou
tant de renou,
tants garbugis y taboles.
Tires vells
á capgirells
y llurs capes caragoles
y al jovent
alçes rihent
els faldons y camisoles.
Si pel bosch
rónech y fosch
de por xiscles y tremoles,
pels carrers,
camps y vergers
iqu' alegroy, qu' alegroy voles!
Arruxat
y enjogassat,
ets el rey dels barraboles.*

*Ben vingut,
si dus salut,
vent fresquet de tramontana,
si ab ton viu
alè geliu
sá color ens dons y ufana,
Fent udols
y escampant pols,
corre, corre per la plana
y 'ls sembrats
dexa escombrats
de cadell y boliana.
Al passar
pel campanar,
si acás brandes la campana,
fes senyal
de festa anyal,
no 'l toç d' obrir cap fossana.
Ben vingut,
si dus salut,
vent fresquet de tramontana.*

J. RUYRA.

MOVIMENT REGIONALISTA

ESPANYA

Catalunya.—Digne d'un bon català es la circular del general Fontseré, ab motiu de pendre possessió del càrrech de comandant general dels sometents de Catalunya.

Vegis sinó com á mostra lo següent apartat:

«Havent nascut en exa noble terra catalana y estimant com qui mes, ses hermoses tradicions y venerables recorts, ha sigut sempre entusiasta admirador d'aquesta Institució, la més forta sostenidora de la propietat y la familia, y á quina ombra protectora se constituïren aquells gloriosos Municipis que amparats per la Religió y per son Rey, sapigueren sostenir fortes lluytes contra l'avassallador feudalisme, constituïnt los moderns pobles que s'estengueren y engrandiren al trencar les injustes valles que 'ls oprimien.»

—Lo dia 30 del mes passat, la aplaudida Societat *Catalunya Nova*, doná un notable concert en l'Ateneu Barceloní, interpretant ab la justesa acostumada diferents composicions de Mendelssohn, Clavé, Morera y Schumann y algunes composicions populars de nostra terra, entre elles la titulada «Plany» que cada dia desperta mes entusiasme entre 'ls qui estimen á nostra terra.

Los programes estaven redactats en nostra llengua.

—L'estreno de la ópera catalana *La Fada del Estany*, que 'l diumenge vinent ha de celebrarse á Sitges, promet resultar una veritable solemnitat artistica. Los distingits pintors Srs. Russinyol y Utrilló cuyden de tota la part decorativa y 'ls artistes del Gran Teatre del Liceu Srs. Campodonico y De Petri y 'ls Srs. Morales, Perelló y Puiggener, están encarregats d'interpretar los principals personatges de la obra.

—La *Associació Popular Regionalista* ha felicitat á nostra Diputació provincial per sa actitud en la qüestió dels expedients d'exempció de quintes, fallats irregularment per lo govern espanyol.

—Lo dia darrer del mes passat, morí lo distingit arquitecte, D. Agapito Lamarca, pare polítich de nostre estimat company de causa, D. Pau Font de Rubinat.

Acompanyám á nostre bon amich y á sa distingida familia en son sentiment y desitjam que 'l bon Deu haja concedit al finat una perdurable gloria.

—S'anuncia para dintre poch témps la publicació del cartell del tercer certámen de la *Associació Catalanista* de Lleyda.

—Lo dia 29 del mes passat, lo Dr. D. Antoni Rubió y Lluch doná en nostra Universitat la quarta conferencia sobre literatura catalana. En ella s'ocupá del caràcter de la societat catalana, mirantla des dels punts de vista feudal, monárquich, federatiu, guerrer, religiós, mercantil y democrátich. Feu notar lo predomini de Catalunya en la confederació aragonesa y esposá les grandeses que l'esperit nacional de nostra terra portá á les regions agermanades. Presentá á les cases d'Anjou y de Castella, com los enemichs seculars de Catalunya, recordant l'esperit anti-francés y anti-castellá que ha distingit á les més grans figures de nostra historia y que fins pera ofegar nostre poder polítich, s'hagueren d'unir los exércits francesos y castellans, pera soterrar la ciutat de Barcelona.

Lo conferenciant manifestá la imprescindible necessitat en que s'havia vist d'exposar aquets antecedents històrichs pera que 's comprengué millor lo caràcter de nostra literatura, ja que si no 's fa dependre la activitat literaria del medi social, la literatura es un fenómeno étnich patològich incompreensible. Lo que fa atractiva la nostra es

aquest íntim enllac que revela, millor que 'ls documents històrichs, la activitat práctica y mental de Catalunya.

Acabada aquesta primera part referent als orígens de nostra litetatura, indicá lleugerament lo plan que 's proposava seguir pera l'estudi de la llengua, que consisteix en considerarla en sí mateixa, històricament, en sa extensió geogràfica y en ses formes dialectals.

Aquesta notable conferencia va ser escoltada ab la mateixa atenció y complacencia que les anteriors per l'auditori.

—Lo dissapte dia 30 del mes passat, tingué lloch la sessió inaugural de les sessions de Ciencies y Farmacia y de Belles Arts del *Centre Escolar Catalanista*. Lo president de la primera, D. Alfons Alsina, llegí un discurs «De la Patria,» plé d'entusiasme y amor á nostra terra, en lo que demostrá los perjudicis que á Catalunya causa l'esperit centralista espanyol y lo molt que devém treballar pera obtenir la desitjada autonomia de la Patria catalana.

Lo president de la secció de Belles Arts, D. Ferrán Giral, doná lectura d'un ben pensat discurs, encaminat á demostrar lo molt que convenia la fundació de la secció de Belles Arts y l'objecte especial que havia vingut á cumplir.

Després del parlament de gracies llegit per lo Sr. Muns, finí l'acte ab algunes encoratjadores paraules del notable artista D. Joseph Lluís Pellicer, qui, ab altres distingides representacions, ocupá la presidencia del acte.

A la sessió hi assistí nombrosa concurrencia, que aplaudí ab entusiasme á tots los qui varen pendre part en la esmentada festa.

—Nostre benvolgut amich y company de causa D. Narcís Fuster y Domingo, ha sigut distingit ab una menció honorífica en lo concurs de la «Academia d'Higiene de Catalunya.» Lo treball premiat está escrit en catalá.

Felicitém á nostre amich.

Euskaria.—Lo diumenge dia 24 del mes passat, se celebrá lo concurs de lectura y conversació euskara, organísat per la patriòtica societat *Alkartasuna* de Bilbao. Se repartiren tres primers premis y dos segons als noys concorrents á cada una de les seccions del certámen. La festa acabá cantantse á chor, per tot l'auditori, l'himne immortal de la Euskaria, lo *Guernikako Arbola*.

—Lo dia 23 d'aquest mes, á las 9 del vespre, la *Institució Catalana de Música* donará la seva primera audició musical. Lo programa está casi tot compost de cançons populars catalanes.

ESTRANGER

Bélgica.—Precedida de la agitació de que tenim fet esment, la discussió en lo Senat sobre 'l projecte de lley Coremans de Vriendt, ha estat àmplia y acalorada. Moltes coses que en ella s'han dit tenen pera nosaltres, los catalanistes, el doble interés de la simpatia y de la conveniencia. Creyém fer bona obra comunicant als nostres amichs lo més granat que trobém en los discursos dels senadors d'una banda y altra.

En la sessió del dia 26 del mes passat, En Lammens elogiá 'l projecte de lley, ponderantne la justicia y manifestant la esperança de que 'l Senat lo votarà apesar de la oposició que s'ha axecada en alguns indrets del pays.

Després d'aquest senador, parla En Tournay-Destilleux, contrari del projecte: Es precís inspirarse en lo patriotisme y no en menudes qüestions d'interés. Los Walons distingim entre Flandesos y Flandesistes; les exageracions de aquests no podém admétreles. Diuen que volém imposar l'us del francés. No es cert. L'orador fa una llarga relació històrica pera demostrar que 'ls Belgues, de sempre, han propendit al us del francés. May, ni sots lo règimen francés ha estat privada la llengua flandesa. Llegeix una carta

de Sylvain Van de Weyer, en la que s'hi diu que 'l neerlandés es una llengua desconeguda en Europa y que 'l francès es la única llengua nacional de Bèlgica. Critica que 'l Ministre de la Justícia no hagi demanat parer á la magistratura abans d'aprobar una llei qui, ab lo doble text oficial, pot dirse que desorganiza 'ls tribunals. Emprerentles contra 'l flandésisme, diu que 'ls seus partidaris son uns exagerats; que del moment que se 'ls fa una concessió, ja n'pidolen una altra; es hora d'aturar á exa gent, que may acaben la gana. Si 'l govern segueix en son camí, será renovada la situació anterior al 1830. La Constitució declara que 'l us de les dues llengües es facultatiu; donchs, ja n'hi ha prou, puix may s'ha intentat privar á un processat de ferse defensar en la llengua que prefereix. ¿Y qui son 'los flandesistes. ¿Penséu que son gayres? La gran part dels flandesos condemnem en absolut lo flandésisme. Acabat, assenyalat los inconvenients que n'resultarien pera la vida parlamentaria. Tots los Ministres haurien de saber flandés, ó no podrien contestar un discurs fet en aquesta llengua fins á haverse's traduït. Açó posaria en ridícul al nostre govern davant del estranger. Los socialistes votaren lo projecte en la Cambra; mes, los socialistes volen lo desordre, la pèrdua de la pàtria.

Al anterior succeïx en la tribuna En Cogels, partidari del projecte. Defensa la llengua flandesa dels atacs que li ha dirigit En Tournay, y fa la apologia dels flandesistes, afirmant que constitueixen un veritable partit nacional. La idea del projecte es senzillament que 'ls Flandesos, lo mateix que 'ls Walons, puguin tenir conexas de totes les lleis en la seva llengua materna. Açó no farà cap mal als Walons, ni renovarà la situació de abans de 1830. La equitat exigeix lo que demanem. Lo govern ha de mirar de aconseguir aquest ideal: que tots los belgues sàpigan lo francès y 'l flandés. De totes maneres, lo govern no farà may pesar sobre 'ls Walons lo règimen odiós que 'l govern doctrinari feu pesar tant temps sobre 'ls flandesos.

En Dupont protesta en nom dels Walons contra 'l projecte. S'adhereix á la esmena d'En De Lantsheere relativa á la publicació de dues Gazetes oficials, una en cada llengua. Jo, diu, respecto la llengua flandesa, però 'l francès es la llengua universal, es la llengua qui fan una colla de sigles serveix de vehícol á totes les idees generoses. Vosaltres estiméu la vostra llengua, está bé; nosaltres Walons, també estimem la nostra; pero ns guardem de provocar un moviment walonista. Lo govern havia de fer resistencia á la pressió dels agitadors flandesistes. ¡Anéu ab compte, senyors, miréu que poséu en perill la nostra mateixa independència! Insinua que la aprobació del projecte portaria la cua de la separació administrativa entre la Walonia y Flandes.

En Huet diu que 'l moviment flandesista portará la separació de les dues races.

Lo senador Magis acusa als flandesistes de *chauvinisme*, que volen desterrar de Flandes al francès. Diu que hi ha en la Bíblia 'l símbol de la torra de Babel acreditant que la diversitat de llengües ha sigut mirada des de sempre com una maledicció.

Allavors prengué la paraula 'l Ministre Begerem. Diu: Lo govern es lo govern de tots los Belgues. Va adherirse al projecte perquè aquest es de utilitat pública, perquè es just. Aquesta llei no du cap perjudici als drets dels Walons. Los Flandesos, per la seva banda, tenen dret de reclamar lo principi de igualtat pera les dues llengües. Nosaltres ací parlem en nom del poble, en virtut d'un mandat. Ab açó es lo poble mateix qui fa la llei. Y aquest poble pot enviar aquí diputats qui no sàpigan sinó 'l flandés. Essent així, ¿en nom de quin dret se 'l privaria de votar una llei en la única llengua que coneix? S'ha dit que ja s'havien

fetes altres concessions als Flandesos. No passa 'l mot. Es un dret, ni més ni menos.

Altres oradors parlen exint del Ministre, però sense aportar al debat cap idea nova.

Suecia y Noruega.—Ab lo títol «La Unió escandinava» esposa un noruech la naturalesa del conflicte pendent entre les dues nacionalitats, en los tèrmins següents:

«La primera cosa permeteume que protesti formal y enèrgicament contra la alegació segons la qual lo Parlament noruech «ha inaugurat una política intransigent que amenaça conduhir per la lògica dels successos á la ruptura de la unió entre 'ls dos pobles escandinaus.» Axó m'pertoca més de ferho, en quant semblants alegacions perillen d'ésser esteses sistemàticament en l'estranger per una part de la premsa.

La única cosa que reclamen los noruechs es que la acta d'unió de 1814—la sola base legal de la Unió—sia respectada y que s'posi terme á un règimen provisorí mercès al que la Suecia, contravenint á la acta d'unió, ha dirigit la política exterior de la Noruega.

Presentar aquesta reivindicació com un ultratge y com un intent revolucionari encaminat á trencar la Unió, es riures de la gent, ni més ni menos. Tant se valdria dir que 'l fet de la Unió es nul y no esdevingut.

Lo que causa meravella es la paciència ab que 'l poble noruech ha suportat per tant temps una situació en tanta manera irregular, é inconstitucional. ¿D'ahón ve que la majoria de la nació hagi tardat tant á reclamar categòricament una direcció noruega dels negocis estrangers? Una pila de successos precipitaren les coses. Se manifestá un gran disgust en la Noruega (ahon lo principi del arbitratge internacional adquireix ja fa temps sos campions més decidits) quan lo ministre suech dels assumptos estrangers se negá ab arrogancia á donar curs á una resolució de la Storting qui havia acceptat lo convit dels Estats Units d'afiliarse á la institució del arbitratge internacional.

La nació noruega tenia la ferma y sincera voluntat d'obtenir garanties completes pera 'l manteniment de la pau y de sa propia neutralitat respecte de tots los altres payssos; desitjava permanéixer, com la Suïssa y la Bèlgica, allunyada de tota coalició europea, fos la que fos. La seva por més grossa era que un succés qualsevol no fes á la seva neutralitat duplosa ó de sospita.

La remor de certs mal-entesos entre les Corts de Stoccolhm y de Berlin... acabá d'ayivar los temors de la Noruega y 'l seu desitg de posarse á cobert de les aventures. Les inquietuts dels noruechs foren, per acabarho d'adobar, alimentades per lo famos discurs del primer ministre dient «que s'parlaria 'l suech, de la mateixa manera en 'l Est que en lo Oest.»

Los enormes armaments de la Suecia, en aquests últims anys, no eren tampoch gayre bons pera tranquilisar á la nació germana....

En presència d'eix conjunt de circumstancies, es quan los noruechs proclamen la necessitat urgenta de pendre disposicions encaminades á assegurar lo manteniment estricte d'una neutralitat compromesa ó amenaçada. El medi més segur, segons la majoria de la població, fora l'establiment d'una direcció noruega dels negocis estrangers enterament independenta, y quin gerent responsable davant dels noruechs no més, no estaria subjepte á altra influencia que á la llur.

Aquests sentiments han sigut poch compresos en la Suecia, ahon fins s'amenassa ab 'l us de la força pera obligar á la Noruega «aquesta nació inferior» á acceptar una revisió del acte de la Unió, que la colocaria sota una especie de protectorat suech; y no s'limitaren pas á la sola amenaça. Se feren preparatius secrets, fa dos anys, pera pro-

bar de fer una invasió soptada de la Noruega, una invasió que, per rahons encara no ben sabudes, no fou feliçment realitzada...»

LLIBRES Y PERIÒDICHS

LA COPONA. Barcelona, 1 de Febrer: *Las plora-cossos*, per Adolf Alegret. Curiós y ben fet article sobre una de les antigues costums de Catalunya subsistent a Tarragona.

SETMANARI CATALÀ. Manresa, 30 de Janer: El Pare Faura. Necrologia del insigne català y jesuïta, qui ab son saber honrà a la Ciència, a la Religió y a sa terra.

LA ACADEMIA CALASANCIA. Barcelona, 4 de Febrer: *Castilla al unir-se con Aragon*, per Cosme Parpal y Marqués. Afirma que en la época a que 's refereix l'article, Castilla era un PUEBLO CORROMPIDO Y DEGRADADO, y ho justifica ab una pila de testimonis ben triats entre 'ls historiadors castellans de més nomenada.

LA VEU DEL VALLÉS. Ripollet, 31 de Janer: *El Vallés en la guerra contra Joan II*, per N. Font y Sagué. Interessant relació històrica de la fidelitat patriòtica de la comarca vallesana en les crítiques circumstancies que sobrevingueren a Catalunya per causa de sa heróica devoció als principis del Drèt y de la Justícia.

DIETARI DEL PRINCIPAT

Dia 29.

Se celebren en la Casa Provincial de Caritat, uns solemnes funerals que 'l Reyall Col·legi de Metges d'aquesta capital dedica a sos colegiats morts durant lo prop passat any. Ab tal motiu s'estrena una «Missa de Requiem» a 5 veus ab acompanyament d'orquestra, escrita per lo reputat mestre compositor D. Joseph F. Vilar.

Dia 30.

—La societat coral «Nova Catalunya» dona en l'Ateneu Barcelonés un concert verdaderament notable, essentne aplaudit en tots los nombres del programa y causant verdader entusiasme, especialment en les cançons catalanes y encare més en la titulada *Plany*, original del mestre del coro, lo distingit compositor Morera.

Dia 31.

Regna un fort temporal de vent que causa desgracies en varis punts.

—La «Academia de Higiene de Catalunya» com ho havia efectuat lo dia avans la Reyall de Medicina y Cirugia, celebra la sessió inaugural del curs acadèmic, repartintse los premis als autors de les memòries llorejades en los concursos oportunament oberts en una y altra corporació. A la de Higiene, li correspon la gloria d'haver sigut la primera societat de caràcter científic que ha premiat un treball escrit en nostra parla. Lo distingit metge de Ripollet, don Narcís Fuster, fugint de la rutina d'escriure en castellà los treballs que 's presenten en aquesta classe de certàmens, ab son «Preveure y curar» ha obert a la llengua catalana un pas que semblava li estava tancat.

—Mor lo pilot mercant En Antoni Mauri, qui feya molts anys tenia a son càrrech lo guayta marítim del castell de Montjuich, no percebent sòu del Estat, ni de cap corporació sinó dels armadors que s'havien compromés a satisfer son treball.

FEBRER.—Dia 1.

Mor a Sevilla la Duquesa de Montpensier, qui en 1863 acceptà l'ésser Reyna dels Jochs Florals, quina distinció li havia ofert En Dámas Calvet, guanyador de la Flor natural. (A. C. S.)

Dia 2.

Arriba de Madrid la Comissió del Ajuntament que havia anat allí a resoldre alguns assumptos d'interés pera aquesta ciutat.

Dia 3.

Esplota la caldera de la fàbrica de perfumeria dels senyors Font, establerta en lo carrer de Sepúlveda, causant tres víctimes y no pocs perjudicis materials.

Dia 4.

Los voluntaris catalans de la guerra de Àfrica que encar

viuen, celebren ab un àpat lo 37 aniversari de la entrada a Tetuan.

—Mor lo Rdm. P. Fra Cayetá Sunyol Cudié, Pvre., Comissari Apostòlic del Ordre de Mínims a Espanya. Era l'últim frare supervivent de dit institut, entre 'ls de Catalunya, a aquella diada del any 35.

Consistori dels Jochs Florals de Barcelona.

Cartell extraordinari.

Després de la convocatòria suscrita y publicada per aquest Consistori, han sigut oferts pera ésser adjudicats en la festa dels Jochs Florals lo següents

PREMIS

Un obecte d'art, que ofereix l'Excm. é Ilm. senyor Arquebisbe de Tarragona, Dr. D. Tomás Costa, «al poeta que millor compongui unes còpies d'estil popular, apropiat pera cantar-se, sobre 'ls quinze misteris del Rosari, y que a la bellesa de la forma, unexin la esquisititat del sentiment piados.»

Un obecte d'art, ofrena del Excm. é Ilm. senyor Bisbe de Barcelona, doctor D. Jaume Català, que s'adjudicarà al autor de «la millor monografia que tracti de la influencia de les Creuades en lo decorat de les iglésies d'Occident, y especialment de les imatges de la Mare de Deu, sa postura, ses robes y demés adminiculs, il·lustrant y comprovant l'argument ab referencia al major número d'exemplars que 's trobin en nostra terra catalana.»

Diploma honorífic y mil pecetes que ofereix l'Excm. é Ilm. senyor Bisbe de Vich doctor D. Joseph Morgades, pera adjudicarse, en conformitat a la darrera reforma dels Estatuts acordada per lo Cos d'Adjunts, en la festa dels Jochs Florals del any que vé, a la «Gramática de la Llengua Catalana que millor exposi y rahoni les opinions sobre la materia més digne de tenir-se en compte avuy dia.»

Lo donador ofereix publicar lo treball premiat en número limitat d'exemplars y cedirne gratuïtament a qui vulga fer observacions que serveixan pera arribar a la ulterior redacció d'una Gramática revestida de tota la autoritat possible al present.

Un exemplar luxós de la obra «*Chiristophe Colomb* par le Comte Rosselly de Lorgnes», que ofereix pera la festa d'enguany lo mateix Excm. Sr. Bisbe de Vich al autor del «millor treball sobre la influencia pera la cultura social dels Museus arqueològics y Biblioteques públiques en certes condicions.

Una ploma de plata, oferta per l'Ilm. Sr. Bisbe de Tarragona, Administrador Apostòlic de la Diòcesi de Solsona, Dr. D. Ramon Riu, al autor de «la millor monografia del Ex-Convent de Franciscans de Bellpuig (Diòcesi de Solsona) baix sos aspectes històric y artístich.»

Un obecte d'art, ofrena de la Excm. Diputació Provincial de Tarragona, que s'adjudicarà a la «millor monografia sobre un fet històric de la Edat Mitja referent a la provincia de Tarragona.»

Un obecte d'art, que ofereix l'Excm. Ajuntament de Tarragona, al millor estudi biogràfic crítich que tinga per títol «*Ixart y ses obres*».

Un ram ab tres flors de lis de plata, emblema del escut de la ciutat de Lleyda, que ofereix son Excm. Ajuntament a la millor composició que s' presenti sobre un tema que 's dexa a judici del Consistori, mentres se refereixi a algun fet d'aquella antiga capital.

Un obecte d'art ó duascentes cincuenta pecetes en metàl·lic, a elecció del autor que resulti premiat, que ofereix l'Excm. Ajuntament de la ciutat de Reus, a la millor «biografia d'un home il·lustre anterior al sigle actual ó monografia d'un monument, fet ó cosa notable, sempre relatiu a la ciutat de Reus ó a son camp.»

Una rosa d'or, ofrena del M. I. Ajuntament de la vila de Sitges a la millar «*Oda a Sitges*».

Una ploma d'argent, que ofereix la «Associació Popular Regionalista», al autor del millor treball que desenrotlli 'l següent tema: «*Situació y límits de totes les comarques naturals de Catalunya incloses les unides actualment a les provincies aragoneses y a la República francesa*».

Un obecte d'art que ofereix la Redacció de *La Costa de Llevant* al autor del «millor treball en prosa ó en vers que ressenyi un fet gloriós de la marina catalana.»

Barcelona primer de Febrer de 1897.—Lo President, Francisco de S. Maspons y Labrós.—Lo Secretari, Luis Durán y Ventosa.

La Catalana.—Imp. de J. Puigventós.—Dormitori St. Francesch, 5.